

Παγκόσμιος Οικονομία

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΗ *

Αί απρόοπτοι διαστάσεις τὰς ὁποίας ἔλαβε μόλις πρὸ ὀλίγου ὁ πόλεμος καὶ αἱ πιθανότητες τῆς περαιτέρω ἐπεκτάσεως αὐτοῦ, ἀπορροφῶν σήμερον ἐξ ὀλοκλήρου τὴν παγκόσμιον προσοχὴν καὶ ἀφαιροῦν, ἐν μέσῳ τοῦ δημιουργουμένου σάλου, τὰς περισσοτέρας ἐκ τῶν προϋποθέσεων καὶ τῶν θετικῶν ἐρεισμάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηριζόμενος ὁ οἰκονομικὸς σκεπτόμενος νὰ δυνηθῇ νὰ διατυπώσῃ ἀπόψεις καὶ προβλέψεις ἐπὶ τῆς πιθανῆς ἐξελίξεως τῆς διεθνούς οἰκονομικῆς ζωῆς. Τὰ γεγονότα διαδέχονται ἄλληλα τόσον ταχέως, αἱ μεταπτώσεις εἶναι τόσον ἀπότομοι καὶ αἱ ἀποσπάσεις καὶ μεταθέσεις ὀλοκλήρων ἐθνικῶν οἰκονομιῶν ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐμπολέμου παρατάξεως ἢ ἀπὸ τῆς καταστάσεως τῆς οὐδετερότητος εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς ἑτέρας ἐμπολέμου παρατάξεως, εἶναι τοιαύτης σπουδαιότητος, ὥστε νὰ σημειοῦνται ἄλλεπαλλήλως ἀνατροπαὶ εἰς τὴν πορείαν τῆς διεθνούς οἰκονομικῆς ζωῆς. Κάθε ρυθμὸς ὁ ὁποῖος ἔχαρκτηρίζε μέχρι τινὸς τὴν διεθνή οἰκονομικὴν ζωὴν ἐξέλιπε, ἡ δὲ παγκόσμιος οἰκονομία δονεῖται σήμερον μόνον ἀπὸ τὰς ἰδιοτροπίας τῶν ραγδαίως ἐξελισσομένων πολεμικῶν γεγονότων καὶ ἀπηχεῖ εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς ἐκδηλώσεις τὸν φόβον, τὰς ἀνησυχίας καὶ τὰς ἀβεβαιότητας περὶ τῶν μελλόντων νὰ συμβοῦν.

Ἐπὶ τὰς σαλευόμενας αὐτὰς συνθήκας εἶναι προφανές, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἀπλῆ καὶ ἀντικειμενικὴ διαπίστωσις καὶ παράθεσις τῶν λαθόντων χώρων οἰκονομικῶν γεγονότων, ἀποβαίνει ἔργον δυσχερές ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ σημασία καὶ σπουδαίων ἀκόμη οἰκονομικῶν γεγονότων ἐλαττοῦται καὶ γίνεται, ἔνεκα λόγων καθαρῶς ψυχολογικῶν, μηδαμινὴ ἐνώπιον τοῦ ἐξαιρετικοῦ μεγέθους καὶ τῆς σημασίας τὴν ὁποίαν ἀποκτοῦν τὰ πολεμικὰ γεγονότα.

Ἐὰν θελήσωμεν, ἐν τούτοις, νὰ δώσωμεν εἰς γενικωτάτας καὶ ἀδράς γραμμάς τὴν ἐξέλιξιν, τὴν ὁποίαν παρουσίασεν ἡ παγκόσμιος οἰκονομία κατὰ τοὺς τελευταίους πολεμικοὺς μῆνας καὶ τὴν εἰκόνα τὴν ὁποίαν παρουσιάζει αὕτη σήμερον, θὰ πρέπει νὰ ὑπογραμμίσωμεν τὰ ἑξῆς: Ἀπὸ

* Ἡ παρούσα ἀνασκόπησις ἀποτελεῖ οὐσιαστικῶς συμπλήρωσιν τῆς εἰς τὸ πρῶτον τεύχος τοῦ τρέχοντος ἔτους τῆς «Ἐπιθ. Κοιν. καὶ Δημοσ. Οἰκονομικῆς» δημοσιευθείσης μελέτης ἡμῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ πόλεμος καὶ ἡ παγκόσμιος οἰκονομία».

Πηγαὶ εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλονται αἱ πληροφορίες: *Revue Economique Internationale*, *Economist*, *Board of Trade Journal*, *Börsen Zeitung*, *Revue d'Agriculture*, *Buletin mensuel de Statistique S.D.N.*, *Buletin of the National City Bank N. Y.*, *Buletin d'Information et de documentation (Banque Nationale de Belgique Bruxelles)*.

ἀπόψεως παραγωγικῆς δραστηριότητος εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ μέγας παραγωγικὸς ὄργανισμός, ὁ ὁποῖος παρετηρήθη εὐθύς μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου εἰς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, ἐπὶ τῇ προόψει ἀμέσου καὶ ταχείας διαδόσεως τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ἐντεῦθεν προσδοκωμένων παραγγελιῶν, ἀνεκόπη ἐπὶ τινὰς μῆνας διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ μόλις πρό τινας. Εἶναι ὅμως ἐξ ἴσου βέβαιον, ὅτι εἰς τὰς ἐμπολέμους χώρας ἢ παραγωγικῆς δραστηριότητος ἐπεταχύνθη καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ ἐννεάμηνον πολεμικὸν διάστημα. Αἱ τιμαὶ τῶν βασικῶν εἰδῶν ἐν Εὐρώπῃ δὲν ἔπαυσαν προωθούμεναι ἢ τοῦλάχιστον διατηρούμεναι εἰς τὰ μεταπολεμικὰ ὑψηλὰ ἐπίπεδα. Αἱ διεθνεῖς ἐμπορικαὶ ἀνταλλαγαί, ἐκτὸς τῶν ἀμέσων ἐκ τοῦ πολέμου δημιουργηθεισῶν νέων δυσχερειῶν ὑπέστησαν καὶ νέον ἀκρωτηριασμόν. Χῶραι ὅπως τὰ Σκανδιναυικὰ κράτη ἢ Ὁλλανδία, τὸ Βέλγιον, τῶν ὁποίων ἢ συμμετοχὴ καὶ ὁ ρόλος ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν διεθνῶν ἀνταλλαγῶν ἦτο σπουδαιότατος, ἀπεκόπησαν τῆς ἐπικοινωνίας τῶν λοιπῶν χωρῶν, εἴτε διότι μετεβλήθησαν εἰς θέατρον πολέμου εἴτε διότι αἱ σχέσεις αὐτῶν, ὅπως τῆς Δανίας καὶ Σουηδίας περιωρίσθησαν εἰς τὰς μετὰ τῆς Γερμανίας ἀνταλλαγὰς.

Ἐὰν ἐκ παραλλήλου ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι χῶραι τινές, ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἢ ἀνεξαρτησία τῶν ὁποίων ἐθίγη, τοῦλάχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὑπὸ τοῦ πολέμου, ὅπως ἢ Ὁλλανδία καὶ τὸ Βέλγιον, ἔχουν μεγίστης σπουδαιότητος ὑπερποντίους κτήσεις, δυναμένας ν' ἀποτελέσουν ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας τὸ ἀντικείμενον τῶν βλέψεων ἄλλων δυνάμεων, καθίσταται φανερόν ὅτι νέα οἰκονομικὰ προβλήματα γεννῶνται ἐκ τοῦ λόγου τούτου, δυνάμενα νὰ ὀδηγήσουν εἰς περιπλοκάς μὲ ἀπώτερα ἀποτελέσματα τὴν γενίκευσιν τοῦ πολέμου καὶ τὴν ἀνάφλεξιν καὶ ἄλλων περιοχῶν τῆς ὑδρογείου.

Ἐτέρα πλευρὰ τῆς διεθνούς οἰκονομικῆς ζωῆς εἶναι καὶ ἡ νομισματικὴ. Εἰς τὸ νομισματικὸν πεδῖον, ἐξαιρετικῶς εὐπαθὲς καὶ ὑφιστάμενον ὀλόκληρον τὸ βᾶρος ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῶν πάσης φύσεως πραγματικῶν καὶ ψυχολογικῶν παραγόντων, βλέπομεν ἀντικατοπτριζόμενα τὰ πολεμικὰ γεγονότα τῆς τελευταίας πολεμικῆς περιόδου εἰς ὅλην αὐτῶν τὴν ἔκτασιν. Νομίσματα ἰσχυρὰ — διεθνῆ — σαλεύονται καὶ ἐκπίπτουν συνεχῶς καὶ ἀλματικῶς, ἐνῶ ἕτερα νομίσματα, μικροτέρων μὲν χωρῶν, ἀλλὰ ἐξέχουσιν κατέχοντα θέσιν εἰς τὰ διεθνῆ χρηματιστήρια διαγράφονται τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου.

Ἡ γενικὴ ὄψις τὴν ὁποίαν παρέχει ἡ παγκόσμιος οἰκονομία εἶναι ἐξαιρετικῶς ρευστὴ καὶ εὐμετάβλητος, ἕνεκα τῆς πιθανότητος τῆς μεταδόσεως τοῦ πολεμικοῦ πυρὸς εἰς κάθε γωνίαν τῆς γῆς ἀκόμη καὶ τὴν μᾶλλον μεμακρυσμένην. Ἐὰν θὰ ἠθέλαμεν νὰ ἀνεύρωμεν ἕνα κοινὸν δι' ὅλας τὰς καθ' ἕκαστον ἐθνικὰς οἰκονομίας χαρακτηριστικόν, τοῦτο θὰ ἦτο ἡ καθιέρωσις καὶ ἡ ρύθμισις τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς πολεμικῆς οἰκονομίας. Εἰς ὅλας τὰς χώρας, ὅλαι αἱ ἐνέργειαι τῶν κυβερνήσεων αἱ ἐκδηλούμεναι διὰ παντοειδῶν οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς φύσεως μέτρων, φέρουν τὴν σφραγίδα τοῦ φόβου τῆς ἐνδεχομένης εἰς πόλεμον ἐμπλοκῆς. Τεράστιοι προϋπολογισμοὶ ψηφίζονται, τῶν ὁποίων τὸ μέγιστον μέρος προορίζεται διὰ τὰ ἔργα τῆς ἀμύνης καὶ τοῦ πολέμου. Ἡ ἀνησυχία τοῦ πολέμου εἶναι καταφανὴς εἰς τὸν τρόπον τῆς ὀργανώσεως τῆς ἐσωτερικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τῶν

ἔθνων. Ἡ ρύθμισις τῶν εἰσαγωγῶν καὶ τῶν ἐξαγωγῶν, τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς καταναλώσεως προϋποθέτει τὴν ὑπαρξιν ἔλλοχεύοντος ἔθνικοῦ ἐχθροῦ. Δὲν ὑπάρχει τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἔθνικὴ οἰκονομία παρέχουσα εἰρηνικὴν φυσιογνωμίαν καὶ περιοριζομένη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων εἰρήνης.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους οὐδεὶς δύναται νὰ ριψοκινδυνεύσῃ γνώμας καὶ κρίσεις, ἄλλως θὰ ἐκινδύνευεν νὰ περιπίπτῃ ἀπὸ ἐκπλήξεως εἰς ἐκπλήξιν. Θὰ περιορισθῶμεν ἐπομένως ἐνταῦθα νὰ παραθέσωμεν ἀπλὴν ἐπισκόπησιν τῶν κυριωτέρων ἐκδηλώσεων τῆς διεθνοῦς οἰκονομικῆς ζωῆς, ὅπως αὕτη ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν πολεμικῶν γεγονότων ἐσχάτως διεμορφώθη.

1. Βιομηχανικὴ παραγωγή.

Κατὰ τοὺς πρώτους πολεμικοὺς μῆνας εἶχε παρατηρηθῆ σοβαρὰ καὶ ἀπότομος αὔξισις τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος τῶν μεγάλων βιομηχανικῶν χωρῶν. Ἀπὸ τῆς εἰσόδου ὁμως εἰς τὸ ἔτος 1940 καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν χειμερινῶν μηνῶν μέχρι τῆς ἀνοιξεως παρατηρήθη ἐκ νέου σχετικὴ ὑφεςις, ἡ ὁποία χωρὶς νὰ ὁμοιάζῃ βεβαίως πρὸς τὴν προπολεμικὴν βιομηχανικὴν ὑφεςιν, διέψευσεν ἐν τούτοις προώρους προβλέψεις, ἰδίᾳ τῶν ἀμερικανῶν, περὶ ἐντατικῆς συνεχίσεως τῆς ἐκδηλωθείσης αὔξεσεως τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος.

Ἡ ὑφεςις αὕτη ὀφείλεται εἰς περισσοτέρους λόγους. Καὶ ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὴν ἐν Η. Π. Α. σημειωθείσαν χαλάρωσιν, αὕτη συνδέεται πρὸς τὸ γεγονός, ὅτι ἡ μορφή τὴν ὁποίαν εἶχεν προσλάβῃ ἐν ἀρχῇ ὁ ἐν Εὐρώπῃ πόλεμος, μορφή δηλονότι μακροχρονίου οἰκονομικοῦ πολέμου, μὴ ἀπαιτούντος ἄμεσον ἀνανέωσιν τοῦ ἀναλισκομένου πολεμικοῦ ὑλικοῦ, δὲν ἐπλήθευσε τὰς προσδοκίας τῆς ἀμερικανικῆς ἀγορᾶς περὶ ἀφειδῶν ἐκ μέρους τῆς Εὐρώπης παραγγελιῶν. Ἡ δὲ ἀμερικανικὴ ἀγορὰ προεξοφλοῦσα, ἐσφαλμένως βεβαίως τοῦλάχιστον διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τὴν Εὐρωπαϊκὴν ζήτησιν, ἐκίνητοποίησε προώρους τὴν τεραστίαν βιομηχανίαν τῶν Η. Π. Α., ἣτις ἐντὸς ὀλίγου εὐρέθη εἰς ἀναπόδραστον ἀνάγκην νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν προτέραν τῆς ἐπὶ κατωτέρων ἐπιπέδων ἀπασχόλησιν. Πρὸς τούτοις δέον ν' ἀναφέρωμεν, ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον παρατηρήθη περιορισμὸς ἐν τῇ ἐκτελέσει μεγάλων δημοσίων ἔργων, ὅστις συνετέλεσε ἐν τινι μέτρῳ εἰς τὴν χαλάρωσιν, τοῦ κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν παρατηρουμένου κατὰ προηγηθέντα ἔτη, οἰκοδομικοῦ ὄργανοῦ.

Ἐπὶ τὰς συνθήκας αὐτὰς καὶ δεδομένου ἀκόμη ὅτι ἡ ζήτησις διὰ τὰς ἐσωτερικὰς τῶν Η. Π. Α. ἀνάγκας, δὲν παρουσίασε κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην αὔξισιν, ὁ δείκτης τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς παρουσίασε οὐσιώδη ὑποχώρησιν κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας ὡς ἐξῆς:

Δεκέμβριος = 128, Ἰανουάριος = 120, Φεβρουάριος = 110, Μάρτιος = 105, Ἀπρίλιος = 105. Τὴν μεγαλυτέραν ἐλάττωσιν ὑπέστησαν αἱ ἐργασίαι τῶν χαλυβουργιῶν (ἐλάττωσις τῆς ἀποδοτικότητός των ἀπὸ 85.7 % εἰς 65.9 % ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰανουαρίου μέχρι τέλους τοῦ Φεβρουαρίου). Ἐπίσης ἐμειώθησαν αἱ ἐργασίαι τῶν ὑφαντουργικῶν βιομηχανιῶν. τῆς παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ αὐτοκινήτων. Ἐν τούτοις αἱ βιομηχανίαι κατασκευῆς ἀεροπλάνων, αἱ ναυπηγικαὶ καὶ μηχανουργικαὶ συνέχισαν ἀξιολόγως τὰς ἐργασίας των.

Αί τελευταῖαι πληροφορίες ἐμφανίζουν τὴν χαλάρωσιν ταύτην ὡς παρερχομένην. Ὑπάρχουν ἤδη αἱ ἐνδείξεις περὶ ἀρχομένης νέας ἀνακάμψεως εἰς τὰς βιομηχανίας σιδήρου καὶ χάλυθος ἐνῶ συγχρόνως αἱ πολεμικαὶ βιομηχανίαι τῶν Η.Π.Α. πλησιάζουν τὸ ἀνώτατον ὄριον τῆς ἀποδοτικότητός των. Αἱ βιομηχανίαι κατασκευῆς ἀεροπλάνων, αἱ ναυπηγικαὶ καὶ αἱ μηχανολογικαὶ τροφοδοτοῦνται τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ὄχι μόνον ἀπὸ τὰς ἠϋξημένας καὶ ἐπιτακτικὰς, λόγω τῆς τροπῆς τοῦ πολέμου εἰς ἀγῶνα ταχύτητος, εὐρωπαϊκὰς παραγγελίας ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀμερικανικὰς παραγγελίας κατόπιν τοῦ γνωστοῦ προγράμματος τῶν Η.Π.Α. προβλέποντος τεραστίους πολεμικοὺς ἐξοπλισμούς.

“Ὅσον ἀφορᾷ ἤδη τὰς μεγάλας βιομηχανικὰς χώρας τῆς βορειοδυτικῆς Εὐρώπης ἢ σημειωθείσα κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας χαλάρωσις ὀφείλεται ἐν πολλοῖς εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν δριμύτητα τοῦ χειμῶνος, ἢ ὁποῖα προεκάλεσε μεγάλας δυσχερείας εἰς τὰς μεταφοράς, εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν ὀρυχείων, τῶν βιομηχανιῶν καὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς ὑπαίθρου. Ἐν τούτοις ἡ χαλάρωσις αὕτη δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ, ἀπὸ δὲ τοῦ μηνὸς Μαρτίου νέα αὐξήσις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ἐσημειώθη εἰς τὰς ἐμπολέμους χώρας. Κατὰ δὲ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον ἡ αὐξήσις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ἀφορᾷ καὶ τὰς μὴ ἐμπολέμους χώρας. Τοῦτο ἐπιμαρτυρεῖται ἀπὸ τὴν αὐξοῦσαν χρησιμοποίησιν ἐργατικῶν χειρῶν ἐν Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ, Γαλλίᾳ, Γερμανίᾳ, Καναδᾷ συνοδευομένην ἀπὸ ἀνάλογον μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνέργων, ὅστις εἶχεν αὐξηθῆ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος.

Εἰς τὰς μεγάλας ἐμπολέμους χώρας κατεβλήθησαν κατὰ τοὺς παρελθόντας μῆνας ἐξαιρετικαὶ προσπάθειαι ὅπως ἐνταθῆ ἢ ἀπόδοσις ἰδίᾳ τῶν πολεμικῶν καὶ ἐξαγωγικῶν βιομηχανιῶν. Εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρεταννίαν εἶναι ἰδιαίτερος καταφανὴς ἢ ταχεῖα προσαρμογὴ τῶν βιομηχανιῶν εἰς τὰς συνθήκας τοῦ πολέμου, ἢ δὲ ἐπιτυγχανομένη ἀπόδοσις εἶναι λίαν ἱκανοποιητικὴ ὄχι μόνον εἰς τὰς πολεμικὰς βιομηχανίας ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἐξαγωγικὰς, ὅπως ἡ ὑφαντουργία, ἡ βιομηχανία τῶν ἀνθρακορυχείων. Εἰδικὸν δεκαμελὲς συμβούλιον συσταθὲν ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως ἐπεφορτίσθη μὲ τὰ ἀφορῶντα τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς γαιάνθρακος καὶ τὴν καλλιτέραν ρύθμισιν τῆς διαθέσεως καὶ ἐξαγωγῆς αὐτοῦ. Πρὸς τούτοις αἱ κυβερνήσεις τῶν συμμάχων δυτικῶν δυνάμεων, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ δυναμένου νὰ προκύψῃ ἀνταγωνισμοῦ καὶ πρὸς συντονισμόν τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν εἰς ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὴν προμήθειαν πρώτων ὑλῶν καὶ εἰς τὴν ἐξαγωγὴν βιομηχανικῶν προϊόντων εἰς τὰς ἀγοράς οὐδετέρων χωρῶν ἀπεφάσισαν τὴν σύστασιν μονίμου ἀγγλογαλλικοῦ βιομηχανικοῦ συμβουλίου. Εἰς εἰδικὰ δὲ συμβούλια καὶ ἐπιτροπὰς συσταθείσας εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ Ἀγγλίαν ἀνετέθη ἡ συστηματικὴ παρακολούθησις τῶν σχετικῶς μὲ τὰς πρώτας ὕλας, τιμὰς κλπ. προβλημάτων, ἅτινα ἀναφύονται καὶ δέον νὰ ἀντιμετωπίζονται ὑπὸ τῶν βιομηχανιῶν αὐτῶν.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν προσπαθειῶν καὶ τῶν μέτρων αὐτῶν δὲν ἐβράδυναν νὰ ἐκδηλωθοῦν, ἰδίως ἐν Ἀγγλίᾳ ὅπου ἀπεδείχθη ἡ δυνατότης τῆς ταχείας ἀναπροσαρμογῆς τῆς βιομηχανικῆς κινήσεως πρὸς τὰς πολεμικὰς καὶ ἐξαγωγικὰς ἀνάγκας τῆς χώρας. Ἐντὸς ἕξ μηνῶν μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου, αἱ βιομηχανίαι σιδήρου καὶ χάλυθος ὄχι μόνον ἠδυνήθησαν ν' ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰς προσπαθείας πρὸς ἐντατικὴν παρα-

γωγὴν ἀλλὰ προσήγγισαν ἐν πολλοῖς τὸ ἀνώτατον ὄριον ἀποδοτικότητος αὐτῶν. Παράλληλος εἶναι ἡ πρόοδος εἰς ἄλλας βιομηχανίας, ὅπως ἡ ὑφαντουργία. Ἐμμέσους δείκτας τοῦ βιομηχανικοῦ αὐτοῦ ὄργασμοῦ ἀποτελοῦν, ἐλλείψει δείκτου βιομηχανικῆς δραστηριότητος, τὰ ἐξῆς δεδόμενα. Εἰς Manchester οἱ τραπεζιτικοὶ συμψηφισμοὶ ἀνῆθον κατὰ τὴν β' ἐβδομάδα τοῦ παρελθόντος Μαρτίου εἰς £ 11.3 ἑκατ. ἔναντι £ 8.6 ἑκατ. τῆς ἀντιστοίχου ἐβδομάδος τοῦ παρελθόντος ἔτους. Εἰς Sheffield, ὅπου τὸ φωταέριον χρησιμοποιεῖται εἰς τὰς μεταλλουργικὰς βιομηχανίας, ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιχειρήσεως παραγωγῆς φωταερίου ἀνέφερεν ὅτι ἡ παραγωγὴ ὑπερέβη κάθε προηγούμενον ρεκόρ.

Δέον ἐπίσης νὰ ἀναφέρομεν ὅτι καὶ εἰς τὰς ἄλλας, ἐκτὸς τῆς Ἀγγλίας, χώρας ἡ προσπάθεια πρὸς μεγαλυτέραν παραγωγὴν παρουσίασε ἀξιόλογα ἀποτελέσματα. Ἐν Γαλλίᾳ λ. χ. γίνεται λόγος περὶ πλήρους ἀναπροσαρμογῆς τῆς βιομηχανίας εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας, κατόπιν τῶν πρώτων ὑπὸ τοῦ πολέμου προκληθεισῶν διαταραχῶν, ἡ δὲ παραγωγὴ τοῦ γαιάνθρακος ηὐξήθη ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ. Ἀνάλογος προσπάθεια καταβάλλεται ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἰσπανίᾳ. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ ἡ κυβέρνησις ἐπιδιώκουσα τὴν ταχεῖαν καὶ συστηματικὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν βιομηχανιῶν χημικῶν προϊόντων καὶ μετάλλων προέβη εἰς τὴν σύστασιν εἰδικῶν ἐπιτροπῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν γερμανικὴν βιομηχανίαν δέον νὰ μνημονευθῇ ὅτι αὕτη ὑπέφερεν αἰσθητῶς ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν ἄνθρακος, ἔλλειψιν ἐπεκτεινομένην καὶ εἰς τὰς ἀνάγκας ἄνθρακος δι' οἰκιακὴν χρῆσιν. Ἐν τούτοις ἡ χώρα αὕτη κατῴρθωσε νὰ διατηρήσῃ ἐν ἐντάσει τὴν δραστηριότητα τῆς βιομηχανίας τῆς ἰδίως δὲ εἰς τὰς πολεμικὰς καὶ τὰς πρὸς αὐτὰς συνδεομένας βιομηχανίας. Ἀντιθέτως εἰς τὰς μὴ πολεμικὰς βιομηχανίας ἐσημειώθη ὑφεις, ἧτις καὶ συνεχίζεται, ἐνῶ ἐκ παραλλήλου παρατηρεῖται ἔλλειψις ἡσκημένων ἐργατικῶν χειρῶν. Ἐν τούτοις ἡ προσπάθεια πρὸς βασικὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς γερμανικῆς βιομηχανίας ἐξακολουθεῖ μετὰ ζωηρότητος ἰδρύονται δὲ ἀλληλοδιαδόχως νέαι βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις σκοποῦσαι τὴν παραγωγὴν ὑποκαταστάτων ἢ συνθετικῶν προϊόντων, ὅπως τῶν τεχνητῶν ὑλῶν ὑφαντουργίας καὶ συνθετικοῦ πετρελαίου.

Ἀναμφιβόλως τὸ σύνθημα τὸ ὁποῖον ἀντηχεῖ σήμερον εἰς ὅλας τὰς χώρας εἶναι «ἐντασις τῆς παραγωγῆς». Εἶναι ὁ μόνος τρόπος ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ νὰ ἀποκτηθῇ τὸ τεράστιον ὑλικόν, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπαραίτητον εἰς τοὺς συγχρόνους στρατοὺς καὶ διὰ νὰ πληρωθοῦν τὰ κενὰ τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν αἱ καταστροφαὶ τὰς ὁποίας προκαλεῖ ὁ πόλεμος, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν αἱ ἀνάγκαι τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ νὰ ὑπάρχῃ τοιοῦτοτρόπως σημαντικὴ ἐσωτερικὴ οἰκονομικὴ δραστηριότης ἐπιτρέπουσα τὴν δημιουργίαν πόρων βάσει τῶν ὁποίων κυρίως εἶναι δυνατὸν νὰ καλυφθοῦν αἱ τεράστια δαπάναι τῶν κρατῶν.

2. Ἀγορὰ γεωργικῶν προϊόντων.

Ἡ κατάστασις τῆς ἀγορᾶς τῶν δημητριακῶν καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ σίτου ἐξεταζομένη ἐν τῇ γενικότητί της, ἀνεξαρτήτως τῶν προσκαιρῶν διακυμάνσεων, παρουσιάζεται εὐνοϊκῆ.

Ὁ παράγων τῆς ζητήσεως ἐνεργῶν σταθερῶς καθ' ὅλους τοὺς πολεμικοὺς μῆνας ἐπέδρασεν εὐνοϊκῶς ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν σιτηρῶν καὶ ἐπὶ

τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος. Αἱ γεωργικαὶ ἐργασίαι παρουσίασαν τὴν συνήθη δραστηριότητα εἰς ὅλας τὰς χώρας ἐμπολέμους καὶ μὴ. Δεδομένης τῆς σημασίας τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ τὴν παραγωγὴν ὁ παράγων τῶν καιρικῶν συνθηκῶν αἱ προβλέψεις διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐσοδειῶν διαφέρουν κατὰ χώρας καὶ κατὰ προϊόντα. Πάντως προβλέπεται διὰ τὸ τρέχον ἔτος καλλιτέρα ἐσοδεῖα διὰ τὴν Ἀργεντινὴν, Καναδᾶν, καὶ Ἰνδίας ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἐσοδεῖαν (χειμερινήν) τῶν Η.Π.Α., ἣτις προβλέπεται ὅτι θὰ εἶναι ἢ μικροτέρα τῆς τελευταίας ἐπταετίας. Ἐπίσης δυσμενεῖς εἶναι αἱ προβλέψεις διὰ τὴν ρουμανικὴν παραγωγὴν.

Ἡ διάθεσις τῶν σιτηρῶν εἰς ἀνωτέρας τιμὰς ἐβελτίωσε κατὰ πολὺ τὸ γεωργικὸν εἰσόδημα, τὸ ὁποῖον ἦτο κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ τρέχοντος ἔτους διὰ τὰς Η.Π.Α. κατὰ 70 % περίπου ἀνώτερον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ αὐτὸ τρίμηνον τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ἐπονται ἀριθμοὶ δεικνύοντες τὰς τιμὰς τοῦ σίτου εἰς τὰ κυριώτερα χρηματιστήρια:

	1939		1940
	Αὐγούστος	Δ)θριος	13)4
Μπουένος Ἀῦρες	7	8.39	8.63
Σικάγον	68 ½	104.—	108.—
Winnipeg	58.—	85.—	90.1)8

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν γίνεται φανερόν ὅτι καίτοι ἡ τιμὴ τοῦ σίτου ὑψώθη μεταξὺ Δεκεμβρίου 1939 καὶ τοῦ παρελθόντος Μαΐου, ἐν τούτοις ἡ ἀνατίμησις αὕτη εἶναι σχετικῶς μικρὰ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν κατὰ τοὺς πρώτους πολεμικοὺς μῆνας ἀπότομον ὕψωσιν τῶν τιμῶν τοῦ σίτου. Ἡ κίνησις αὕτη τῆς τιμῆς τοῦ σίτου δὲν εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν ἐν γένει κίνησιν τῶν τιμῶν περὶ τῆς ὁποίας γίνεται εὐθύς ἀμέσως λόγος.

3. Ἀγορὰ πρώτων ὑλῶν καὶ κίνησις τῶν τιμῶν.

Μετὰ τὸν ἀνατιμητικὸν παροξυσμὸν τῶν πρώτων μεταπολεμικῶν μηνῶν ἡ ἀγορὰ πρώτων ὑλῶν παρουσίασε κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον τὰ πρῶτα σημεῖα ἐλαφρᾶς ὑφέσεως. Ἡ ἀναχαίτησις τοῦ ἀνατιμητικοῦ ρεύματος ὠφείλετο εἰς περισσοτέρους λόγους μεταξὺ τῶν ὁποίων δέον νὰ ἀναφέρωμεν τοὺς ἑξῆς: Αἱ ἐμπόλεμοι χῶραι κατώρθωσαν νὰ ρυθμίσουν κατὰ τρόπον κανονικὸν τὸν ἐφοδιασμὸν αὐτῶν εἰς πρώτας ὕλας, ἐνῶ ἐκ παραλλήλου ἐπετεύχθη ἐξασφάλισις τῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν περιορισθέντος τοῦ κινδύνου ἐκ τοῦ ὑποβρυχιακοῦ πολέμου. Ἡ ὑφεσις ἐξ ἄλλου τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις καὶ ἡ πολεμικὴ ἀδράνεια τῶν πρώτων μηνῶν τοῦ 1940 ὑπῆρξαν παράλληλα αἷτια τῆς ἐκδηλωθείσης ἀρχομένου τοῦ ἔτους σχετικῆς ἀτονίας εἰς τὰς τιμὰς τῶν πρώτων ὑλῶν.

Ἐπισκόπησις τῶν ἀγορῶν πρώτων ὑλῶν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν τετράμηνον διάστημα, γινομένη συγκριτικῶς ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα δὲν ἄγει εἰς τὴν διαπίστωσιν ἀξιοσημειώτων διαφορῶν, τοῦλάχιστον ἐφ' ὅσον ἡ ἐπισκόπησις θὰ ἀφορᾷ εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν τόπων παραγωγῆς. Σταθερὸν παράγοντα ἐν τούτοις τοῦ ὁποίου ἡ ἐπίδρασις δὲν ἔπαυσεν οὔσα αἰσθητῆ εἰς τὰς ἀγορὰς καταναλώσεως, ἀποτελεῖ τὸ πρόβλημα τῶν μεταφορῶν καὶ τῶν ναύλων, παράγοντα τοῦ ὁποίου τὴν σημασίαν ἀντιλαμβάνεται τις εὐθύς ὡς θὰ ἤθελε νὰ καθορίσῃ σχηματικῶς τὴν ἐν τῷ συνόλῳ ἐξέλι-

ξιν εἰς τὰς ἀγορὰς πρώτων ὑλῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐχθροπραξιῶν ἐν Εὐρώπῃ. Διὰ μέγαλον ἀριθμὸν πρώτων ὑλῶν αἱ τιμαὶ εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν χωρῶν προελεύσεως δὲν ἀντιπροσωπεύουν παρὰ μικρὸν μόνον μέρος τῶν τιμῶν, αἵτινες σημειοῦνται εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν εἰσαγωγικῶν χωρῶν, τῆς διαφορᾶς ἀντιπροσωπευούσης τὰς δαπάνας μεταφορᾶς καὶ τὰ διάφορα ἔξοδα ἀσφαλίσεως.

“Ὅσον ἀφορᾷ ἤδη εἰς τὸν προσανατολισμὸν τῶν τιμῶν εἰδικώτερον ἀνὰ τὰς ἀμερικανικὰς καὶ εὐρωπαϊκὰς ἀγορὰς ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἑξῆς:

Ἄρχομένου τοῦ τρέχοντος ἔτους αἱ τιμαὶ ἐσημείωσαν εἰς τὴν ἀμερικανικὴν ἀγορὰν ὑποχώρησιν, ἡ ὁποία ἐν τούτοις δὲν διήρκεσεν ἐπὶ μακρὸν δεδομένου ὅτι ἀπὸ τῶν τελευταίων ἑβδομάδων τοῦ Φεβρουαρίου αἱ τιμαὶ ἔδειξαν ἰκανὴν σταθερότητα, τοὺς ἐπομένους δὲ μῆνας αἱ τιμαὶ μερικῶν βασικῶν ὑλῶν παρουσίασαν σχετικὴν βελτίωσιν.

Ἐν Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ τὸ ἀρχικὸν ρεῦμα τῶν ἀποτόμων ἀνατιμήσεων ἀνεκόπη, καίτοι δὲ αἱ τιμαὶ βασικῶν τινῶν ὑλῶν ὑπεχώρησαν ἑλαφρῶς, ἐν τούτοις ἡ ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου καὶ ἐντεῦθεν περίοδος χαρακτηρίζεται εἴτε ἀπὸ σταθερότητα τιμῶν, εἴτε, καὶ κυρίως, ἀπὸ περαιτέρω συνέχισιν τῆς προηγηθείσης ἀνατιμήσεως, κατὰ πολὺ ὅμως ἀσθενέστερον ρυθμὸν.

Ἡ διαφορὰ εἰς τὴν διαπιστουμένην τάσιν ἐν τῇ κινήσει τῶν τιμῶν μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν καὶ ἀμερικανικῶν ἀγορῶν δέον νὰ ἀποδοθῇ εἰς τοὺς ἑξῆς λόγους: Εἰς τὰς Η.Π.Α. χώραν παραγωγῆς πρώτων ὑλῶν ἅμα καὶ βιομηχανικῆς αὐτῶν ἐπεξεργασίας, ἐπετεύχθη ταχεῖα αὐξήσις τῆς παραγωγῆς, ἐνθαρρυνομένης ἀπὸ τὴν ἀπότομον ὑψωσιν τῶν τιμῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πολέμου, αὐξήσις ἡ ὁποία ταχέως ὠδήγησεν εἰς τὸν σχηματισμῶν ἀποθεμάτων δυσαναλόγων πρὸς τὴν ἐκ τῶν ὑστέρων ἀποδειχθεῖσαν μικροτέραν πραγματικὴν ζήτησιν. Ἀνάλογοι προϋποθέσεις δὲν ἰσχύουν καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ἀκτίνα διὰ τὴν Εὐρώπην καὶ διὰ τὰς ἐμπολέμους δυτικὰς δυνάμεις. Ἡ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς ἐν Εὐρώπῃ ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσῃ ὅπωςδῆποτε μεγαλυτέραν ζήτησιν λόγῳ τῆς ἀφειδοῦς χρησιμοποίησεως τῶν παραγομένων εἰδῶν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν πολεμικῶν ἀναγκῶν. Ἐξ ἄλλου ἡ Εὐρώπη εἶναι τὸ θέατρον τῶν πολεμικῶν γεγονότων καὶ ἐπομένως αἱ ἀγοραὶ αὐτῆς ὑφίστανται κατ’ ἀνάγκην ἀμεσώτερον τὸν ἀντίκτυπον καὶ τῆς ἐξελίξεως τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ὑπαγορευομένων ἐνεργειῶν. Οὕτως τὰ γεγονότα τῆς Νορβηγίας καὶ τὰ ἐν τῇ Μεσογείῳ μέτρα τῆς Μεγάλῃς Βρεταννίας, ἥτις ἀπηγόρευσεν εἰς τὰ πλοῖα τῆς τὸν διάπλουν τῆς Μεσογείου, εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐκ νέου ἀνατίμησιν εἰς τὰς ἀγγλικὰς ἀγορὰς εἰδῶν ὑπερποντίου προελεύσεως — βάμβαξ καουτσούκ. Πάντως τὰ ὑπὸ τῶν ἐμπολέμων χωρῶν λαμβανόμενα καὶ συμπληρούμενα διαρκῶς μέτρα τὰ ἀποθλέποντα εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς παραγωγῆς, τῶν εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν, εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν τιμῶν διὰ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ κέρδους συντελοῦν εἰς τὸν ἐντοπισμὸν τῶν διακυμάνσεων τῶν τιμῶν ἐντὸς ὁρίων τὰ ὁποῖα θὰ ἠδύνατό τις νὰ θεωρήσῃ ὡς μὴ ἀπέχοντα ἀπὸ τῶν φυσιολογικῶν ὁρίων, λαμβανομένων βεβαίως ὑπ’ ὄψιν τῶν πολεμικῶν συνθηκῶν. Κατωτέρω παρέχονται ἀριθμοὶ δεικνύοντες τὰς ἀνωτέρω περιγραφείσας κινήσεις τῶν τιμῶν.

Τιμάρηθος χονδρικήσ πωλήσεως ἐν Ἀγγλίᾳ
(Board of trade, 1930 = 100)

	1939	1930	
	Σ)θριος	Ἰαν.	Ἀπρίλ.
Σιτηρὰ	100.9	136.2	137.4
Κρέατα — ἰχθεῖς ὠὰ	93.0	111.3	109.9
Ἔτερα τρόφιμα — καπνὸς ...	107.9	122.8	134.7
Τρόφιμα	101.2	122.9	127.6
Ἀνθραξ	119.3	134	135.0
Σίδηρος καὶ χάλυψ	128.1	150.5	152.7
Λοιπὰ μέταλλα	104.4	122.2	123.0
Βάμβαξ	98.9	119.5	126.8
Ἐριον	107.8	138.9	162.9
Λοιπαὶ ὕφαντ. ὕλαι	81.4	111.0	110.5
Χημ. προϊόντα — ὀρυκτ. ἔλαια ..	93.8	112.3	113.8
Διάφορα	105.6	126.0	136.5
	107.7	129.4	136.5
Γενικὸς δείκτης	105.6	125.6	132.7

Ἡ ὕψωσις τῶν τιμῶν ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀπὸ τῆς ἐκκρήξεως τοῦ πολέμου ὑπολογίζεται γενικῶς μὲν εἰς 35 %, εἰδικώτερον δὲ διὰ τὰ εἶδη διατροφῆς εἰς 41 %, ἐνῶ διὰ τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα εἰς 32 %.

Οἱ γενικοὶ τιμάρηθοι χονδρικήσ πωλήσεως εἰς ἄλλας μεγάλας χώρας παρουσίασαν τὴν ἐξῆς ἐξέλιξιν: Η. Π. Α: 1939 Αὐγουστος = 81, Δεκέμβριος = 89, 1940 Μάρτιος = 87, Γερμανία: Αὐγουστος καὶ Δεκέμβριος 1939 = 78, 1940 Φεβρουάριος = 79.

Ἐὰν θὰ ἤθελέ τις ἤδη νὰ διατυπώσῃ προβλέψεις ἐπὶ τῆς πιθανῆς ἐξελίξεως τῶν τιμῶν ἐν τῷ ἀμέσῳ προσεχεῖ μέλλοντι, ὀφείλει πρωτίστως νὰ λάθῃ ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὰ τελευταῖα πολεμικὰ γεγονότα, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸν νομισματικὸν αὐτῶν ἀντίκτυπον. Ἡ ὑποτίμησις τῆς στερλίνας καὶ τοῦ φράγκου θὰ ἐπηρεάσουν ἀναμφισβητήτως τὰς διεθνεῖς τιμάς, τῆς ὑψώσεως αὐτῶν ἀναμενομένης νὰ ἐκδηλωθῇ κυρίως ἐν τῇ βρετανικῇ ἀγορᾷ καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰς λοιπὰς ἀγοράς τοῦ κόσμου. Αἱ μεγάλαι ἐξ ἄλλου βιομηχανικαὶ καταστροφαὶ ἐν Βελγίῳ καὶ Βορείῳ Γαλλίᾳ καὶ ἡ ἀπώλεια πολεμικοῦ ὕλικου τεραστίας ἀξίας ὑπὸ ἀμφοτέρων τῶν ἐμπολέμων θὰ προκαλέσῃ ἄμεσον ζήτησιν πρώτων ὑλῶν πρὸς ταχεῖαν ἀνανέωσιν αὐτοῦ. Εἶναι ἐπομένως πιθανότατον νὰ παραστῶμεν ἐντὸς ὀλίγου ἐνώπιον νέας γενικῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλῶν.

4. Διεθνὲς Ἐμπόριον.

Ἐπισκόπησις τῆς διεθνοῦς ἐμπορικῆς κινήσεως κατὰ τὸ διαρρεῦσαν πρῶτον πεντάμηνον τοῦ τρέχοντος ἔτους μᾶς θέτει ἐνώπιον σοβαρῶν ἀλλοιώσεων, αἵτινες ἐπῆλθον ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κατεύθυνσιν καὶ τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν.

Ἐν πρώτοις δέον νὰ γίνῃ λόγος περὶ τῶν γενικωτέρων προσπαθειῶν τῶν διαφόρων χωρῶν, ἰδιαίτερος χαρακτηριστικῶν παρὰ τοῖς ἐμπολέ-

μοις, ὅπως αὐξήσουν τὰς ἐξαγωγὰς αὐτῶν περιορίζουσαι ἀντιθέτως τὰς εἰσαγωγὰς. Ἡ τάσις αὕτη συνοδεύεται, προκειμένου περὶ τῶν ἐμπολέμων δυνάμεων, ἀπὸ τὴν προσπάθειαν, ὅπως αἱ ἐμπορικαὶ αὐτῶν ἀνταλλαγὰὶ ἀναπτυχθῶσιν μετὰ τῶν οὐδετέρων χωρῶν μὲ ἀντικείμενον εἰσαγωγῆς, ἐκ μέρους τῶν πρώτων, εἰδῶν διατροφῆς καὶ πρώτων ὑλῶν. Τὰ χρησιμοποιούμενα μέσα εἶναι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἢ σύναψις συμφωνιῶν ἀνταλλαγῆς, αἱ εἰς μεγάλην κλίμακα προαγοραὶ καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ, διὰ τοῦ αὐστηροῦ ἐλέγχου, ἰδίως ὑπὸ τῶν δυτικῶν δυνάμεων, τοῦ ἐμπορίου τῶν οὐδετέρων τοῦ χρησιμοποιούντος τὴν ὁδὸν τῶν θαλασσίων μεταφορῶν, ἀναγκαστικὸς προσανατολισμὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν γαλλοβρετανικὴν ἀγορὰν. Εἰδικώτερον ἢ προσπάθεια πρὸς αὐξήσιν τῶν ἐξαγωγῶν ἀποβλέπει εἰς τὴν δημιουργίαν διαθεσιμοτήτων, αἵτινες θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἀποκτησιν πρώτων ὑλῶν, διατιθεμένου διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ἀξίας αὐτῶν ὅσον τὸ δυνατὸν μικροτέρων ποσῶν χρυσοῦ καὶ ἰσχυρῶν ἐξωτερικῶν συναλλαγμάτων.

Τοιοτοτρόπως ἡ προσπάθεια αὕτη ἐξεδηλώθη ἀπὸ μέρους μὲν τῶν συμμάχων διὰ συμφωνιῶν καὶ συνεννοήσεων, αἵτινες ἔλαβον χώραν μετὰ τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Μεξικοῦ, τῆς Ἰρλανδίας, τῆς Ρουμανίας, τῆς Λεττονίας ἐκ μέρους δὲ τῆς Γερμανίας μετὰ τῆς Βουλγαρίας, Σουηδίας, Βελγίου, Ρουμανίας, Ρωσσίας. Ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ νοτιοανατολικὴ Εὐρώπη εἴλκυσε, ἀπὸ τῆς ἐμπορικῆς αὐτῆς ἀπόψεως, τὴν προσοχὴν ἀμφοτέρων τῶν ἐμπολέμων παρατάξεων. Εἶναι γνωστοὶ οἱ ἐμπορικοὶ δεσμοὶ τῆς Γερμανίας μετὰ τῶν χωρῶν τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης καὶ τῶν Βαλκανίων, χρονολογούμενοι πολὺ πρὸ τῆς ἐνάργεως τοῦ πολέμου, καὶ τῆς καταβληθείσης ἐκ μέρους τῆς Γερμανίας συνεχοῦς προσπάθειας ὅπως διατηρήσῃ καὶ ἐπαυξήσῃ τὰς σχέσεις τῆς μετὰ τῶν ἀγορῶν τούτων.

Αἱ δυτικαὶ δυνάμεις ἔστρεψαν καὶ αὐταὶ τὴν προσοχὴν των εἰς τὰς Βαλκανικὰς ἀγορὰς τὸ μὲν ἐπιδιώκουσαι ν' ἀντλήσουν ἐξ αὐτῶν εἶδη τῶν ὁποίων ἔχουν ἀνάγκην — γιουγκοσλαβικὸν λίνον, ρουμανικὸν πετρέλαιον — τὸ δὲ ὅπως διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν μετ' αὐτῶν ἀνταλλαγῶν ἔστω καὶ ἐπὶ εὐγενῶν προϊόντων — καπνὰ βουλγαρικά, ἑλληνικά, τουρκικά — ἀποσπάσουν τὸ ἐμπόριον τῶν βαλκανικῶν χωρῶν ἀπὸ τὴν γερμανικὴν ἀγορὰν.

Αἱ ἐν λόγῳ προσπάθειαι τείνουσι ἀναμφιβόλως νὰ καταστήσουν ἀπὸ ἐξαγωγικῆς ἀπόψεως εὐνοϊκωτέραν τὴν θέσιν τῶν Βαλκανικῶν χωρῶν, αὐξανομένης τοιοτοτρόπως τῆς ζητήσεως τῶν προϊόντων των ἀμφοτέρωθεν. Ἀπὸ ἀπόψεως ἀποτελέσματος δύνανται ἐπίσης νὰ λεχθῇ ὅτι ὠρισμένα Βαλκανικὰ χῶραι, καὶ δὴ ἡ Τουρκία, διαθλέπουσαι διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν των μετὰ τῶν συμμάχων, τὴν χειραφέτησιν τοῦ ἐμπορίου των ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐξαρτήσεώς του ἐκ τῆς Γερμανίας, ἔστρεψαν τὴν ἐμπορικὴν των κίνησιν πρὸς τὰς δυτικὰς δυνάμεις. Ἀναφέρομεν ἐνδεικτικῶς τὴν σοβαρωτάτην τῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν ἐλάττωσιν τῶν ἐξαγωγῶν τῆς Τουρκίας, τὴν μείωσιν τῆς ἐξαγωγῆς ρουμανικοῦ πετρελαίου πρὸς τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν ἀντιθέτως αὐξήσιν τῆς ἐξαγωγῆς αὐτοῦ εἰς Ἀγγλίαν, τὴν αὐξήσιν τῆς πρὸς τὴν Γαλλίαν ἐξαγωγῆς νοτιοσλαβικῶν καπνῶν ἔναντι μείωσεως τῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν ἐξαγωγῶν.

Μεταξύ τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἡ Μεγ. Βρεταννία ἔλαβεν ὅπως ἐπιτύχη τὴν ἐμπορικὴν αὐτῆς διεξόδου εἰς τὰ Βαλκάνια μειουμένων τοιουτοτρόπως τῶν μετὰ τῆς Γερμανίας ἐμπορικῶν αὐτῶν σχέσεων, εἶναι καὶ ἡ ἐν Λονδίῳ ἴδρυσις εἰδικοῦ ὀργανισμοῦ — τῆς United Kingdom Commercial Corporation, προοριζομένου νὰ ὑποβοηθήσῃ τὴν κίνησιν ταύτην. Δέον ἐπίσης νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα ὅτι πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ τῶν ἐμπορίου αἱ δυτικαὶ δυνάμεις ἔλαβον καὶ γενικώτερα μέτρα, ὅπως ἡ ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως αὔξησις τοῦ περιθωρίου τῆς ἐγγυήσεως πρὸς τοὺς ἐξαγωγεῖς ἐναντίον τοῦ κινδύνου μὴ εἰσπράξεως τῆς ἀξίας τῶν ἐξαγομένων προϊόντων, ἕνεκα τοῦ πολέμου, ἀπὸ 75 % εἰς 90 %, καὶ ἡ ὑπὸ τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως ἴδρυσις ἀνωτάτου συμβουλίου ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου καὶ ἡ ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐξαγωγικῶν πιστώσεων. Ἴνα διευκολυνθῇ δὲ τὸ μεταξύ τῶν συμμάχων δυνάμεων ἐμπόριον συνεφωνήθη ὅπως ἀπὸ 1ης Μαρτίου ἀρθῶσιν οἱ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου ἐπιβληθέντες περιορισμοὶ ἐπὶ πλείστων ὄσων εἰδῶν προερχομένων ἐκ τῶν μητροπόλεων ἢ τῶν κτήσεων. Τῶν ἐν λόγῳ εἰδῶν ἡ εἰσαγωγή καθίσταται μεταξύ τῶν δύο χωρῶν ἐλευθέρα, μὴ ἀπαιτουμένης ἀδείας εἰσαγωγῆς, θὰ χορηγεῖται δὲ ἐπίσης ἐλευθέρως τὸ σχετικὸν συνάλλαγμα. Τέλος δέον νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι πρὸς καλυτέραν ἀσκήσιν ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ μετὰ τῆς Γερμανίας ἐμπορίου τῶν οὐδετέρων καθιερώθη ὑπὸ τῆς Μεγ. Βρεταννίας τὸ σύστημα τῶν War Trade Agreements.

Εἰς τὸ τεράστιον αὐτὸ συγκρότημα τὸ ἀποτελεσθὲν τοιουτοτρόπως ὑπὸ τῶν δυτικῶν δυνάμεων τίθεται ἀντιμέτωπον, ἐκτὸς ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς, καὶ ἀπὸ ἐμπορικῆς πλευρᾶς, τὸ γερμανικὸν συγκρότημα ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ Reich καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀπασχολουμένων χωρῶν. Τὸ μετὰ τοῦ λοιποῦ κόσμου νεκρωθὲν σχεδὸν ἐμπόριον τῶν σκανδιναυϊκῶν χωρῶν, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν γράφονται αἱ γραμμαὶ αὐταί, καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν Κάτω Χωρῶν καὶ τοῦ Βελγίου, ἐκτὸς βεβαίως τοῦ ἀποικιακοῦ τῶν χωρῶν αὐτῶν ἐμπορίου, προστίθενται εἰς τὴν πλάστιγγα τῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Reich. Ἡ Γερμανία, ἀποστερηθεῖσα τοῦ μετὰ τῶν ὑπερποντίων χωρῶν ἐμπορίου τῆς, συνεχίζει τὰς ἐμπορικὰς αὐτῆς ἀνταλλαγὰς μετὰ τῶν χωρῶν τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῶν ὁποίων, παρὰ τὴν μνησθεῖσαν μείωσιν, ἐξακολουθεῖ νὰ κατέχη τὴν πρωτίστην καὶ κυρίαν θέσιν. Εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀγορῶν τὰς ὁποίας ἐστερήθη τὸ Reich ἐπέδιώξε καὶ, καθὼς φαίνεται, ἐπέτυχε νὰ δημιουργήσῃ σημαντικὰς σχέσεις μετὰ τῆς Ρωσικῆς ἀγορᾶς. Ἡ μετὰ τῆς Σοβιετικῆς Ρωσσίας συμφωνία ἀποβλέπει, ὡς φαίνεται, νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν ὄγκον τοῦ γερμανορωσικοῦ ἐμπορίου εἰς τὸ πρὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ καθεστώτος μέγεθος αὐτοῦ.

Καὶ τοιαῦται μὲν ὑπῆρξαν κατὰ τὸ πρόσφατον παρελθὸν αἱ τάσεις καὶ προσπάθειαι τῶν διαφόρων χωρῶν καὶ ὁ νέος προσανατολισμὸς τῶν διεθνῶν ἐμπορικῶν σχέσεων. Ἐὰν ἤδη θελήσωμεν νὰ ἐξετάσωμεν καὶ διὰ πραγματικῶν ἀριθμῶν τὴν διεθνῆ ἐμπορικὴν κίνησιν ἀπὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸ τρέχον ἔτος, θὰ ἴδωμεν ὅτι, συμφώνως πρὸς τὰ δεδομένα τῶν διαφόρων στατιστικῶν, τὸ διεθνὲς ἐμπόριον παρὰ τὰ πανταχόθεν παρεμβαλλόμενα ἐμπόδια ἐσημείωσε σημαντικὴν αὔξησιν — τουλάχιστον κατ' ἀξίαν. Ἐνδεικτικὴ τῆς σημειωθείσης αὐξήσεως εἶναι ἡ κίνησις τοῦ ἐξωτερικοῦ

ἐμπορίου τῆς Μεγάλῃς Βρεταννίας, τῆς ὁποίας αἱ εἰσαγωγαὶ ἀνῆλθον κατὰ τὸ τετράμηνον διάστημα ἀπὸ Ἰανουαρίου μέχρι Ἀπριλίου τοῦ τρέχοντος ἔτους εἰς 417,5 ἑκατ. Λιρῶν ἔναντι 288,3 ἑκατ. Λιρῶν τῆς ἀντιστοίχου περιόδου τοῦ παρελθόντος ἔτους. Καὶ αἱ ἀγγλικαὶ ἐξαγωγαὶ ἠυξήθησαν ἐπίσης κατὰ τοὺς αὐτοὺς τέσσαρας μῆνας ἀνελθούσαι εἰς 168,2 ἔναντι 154,3 ἑκατ. Λιρῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ἰδιαιτέρως ἐξαιρεται τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἀριθμὸς ὁ δεικνύων τὴν ἀξίαν τῶν ἀγγλικῶν ἐξαγωγῶν κατὰ τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον ἀνελθὼν εἰς £ 48,5 ἑκατ. εἶναι ὁ ἀνώτερος μηνιαῖος ἀριθμὸς ποὺ ἐσημειώθη ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1930. Αὐξήσις ἐπίσης εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ἐσημειώθη καὶ διὰ τὰς ἐξῆς χώρας: Η. Π. Α., Ἑλβετίαν, Ὀλλανδίαν, Βέλγιον, Γιουγκοσλαυίαν, Ρουμανίαν, Ἀργεντινὴν, Αἴγυπτον, Ἰσπανίαν καὶ Βραζιλίαν. Μόνον τῆς ἐξαγωγῆς αὐξήσιν μὲ ταυτόχρονον μείωσιν τῆς εἰσαγωγῆς ἐσημείωσαν ἡ Γερμανία, Τουρκία, καὶ Νοτιοαφρικανικὴ Ἑνωσις. Δέον ὅμως ἰὰ παρατηρηθῆ ὅτι πρόκειται περὶ αὐξήσεως κατ' ἀξίαν τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου. Δὲν ἔχομεν δεδομένα διὰ τὴν ποσοτικὴν κίνησιν αὐτοῦ. Ἐὰν ὅμως λάθωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν σημαντικὴν ὑψωσιν τῶν διεθνῶν τιμῶν τότε ἀσφαλῶς δέον νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἡ κατ' ἀξίαν αὐξήσις τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου περιορίζεται κατὰ πολὺ, εἷς τινὰς δὲ περιπτώσεις, ἐὰν ἡ διόρθωσις τῶν ἀριθμῶν ἦτο δυνατὴ, θὰ διεπιστοῦτο μείωσις τῶν διεθνῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν κατ' ὄγκον.

5. Νομισματικὰ καὶ συναλλαγματικὰ ζητήματα.

Τὸ διαρρεῦσαν πρῶτον πεντάμηνον τοῦ τρέχοντος ἔτους δύναται νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς περίοδος ἐξαιρετικῶν συναλλαγματικῶν διακυμάνσεων. Τὰ κυριώτερα συναλλαγματικὰ καὶ νομισματικὰ γεγονότα τῆς περιόδου ταύτης δύναται νὰ συνοψισθῶσιν εἰς τὰς ἐξῆς γενικὰς γραμμάς: α) ἐπανειλημμένα ὑποτίμησις τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ γαλλικοῦ νομίσματος, β) ἔντασις τῶν συναλλαγματικῶν μέτρων, γ) ἀναστολὴ τῆς διαπραγματεύσεως συναλλαγματῶν ἐκ τῶν σημαντικωτέρων.

Ἐὰν ἐξετάσωμεν λεπτομερέστερον τὴν συναλλαγματικὴν ἐξέλιξιν. Τὸ πλέον ἀξιοσημείωτον γεγονός λόγῳ τοῦ ἀντικτύπου ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῶν διεθνῶν τιμῶν καὶ τῆς διεθνοῦς σημασίας τοῦ ἐπηρεασθέντος νομίσματος, εἶναι αἱ ἀλλεπάλληλοι καὶ ἀπότομοι πτώσεις τῆς ἀγγλικῆς λίρας ἔναντι τοῦ δολλαρίου. Κατὰ τοὺς δύο πρώτους μῆνας τὸ ἀγγλικὸν νόμισμα παρουσίασε σχετικὴν σταθερότητα ἰδίως μετὰ τὴν λήψιν ὠρισμένων μέτρων ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως πρὸς ἀποτροπὴν τῆς φυγαδεύσεως κεφαλαίων διὰ τινῶν μεθόδων τὰς ὁποίας ἐπενόησεν ἡ διεθνὴς κερδοσκοπία. Ἐν τούτοις, ἄλλα αἴτια συνετέλεσαν ὥστε νὰ ματαιωθῆ κάθε προσπάθεια πρὸς διατήρησιν τῆς σταθερότητος τῆς λίρας. Ἡ ὑπόνομις τῆς σταθερότητος τῆς λίρας δέον νὰ ἀποδοθῆ εἰς τοὺς ἐξῆς κυρίους λόγους. Ἐν πρώτοις ἡ ἐξέλιξις τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν Νορθηγίᾳ καὶ Βελγίῳ καὶ ἡ δυσμενὴς τροπὴ τὴν ὁποίαν ἔλαβον διὰ τοὺς συμμάχους δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ ἐπιδράσῃ σοβαρῶς ἐπὶ τῶν νομισμάτων αὐτῶν. Λίαν δυσμενῶς ἐπίσης ἐπέδρασεν ἐπὶ τοῦ ἀγγλικοῦ συναλλάγματος τὸ ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως ληφθὲν μέτρον κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ ἐξαγωγεῖς πέντε ἐκ τῶν κυριωτέρων βρεταννικῶν προϊόντων

— κασσιτέρου, καουτσούκ, ιούτης και τῶν ἐξ αὐτῆς προϊόντων, γουναρικῶν και οὐῖσκι) ὑπεχρεοῦντο ὅπως ἀπαιτοῦν, προκειμένου περὶ ἐξαγωγῶν των εἰς χώρας μὲ «ἰσχυρὸν» συνάλλαγμα — Βόρειον και Νότιον Ἀμερικὴν (πλὴν Καναδᾶ, Ἀργεντινῆς και Οὐραγουάης) — τὴν πληρωμὴν διὰ συναλλάγματος τῶν χωρῶν τούτων, ἐκχωρουμένου εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Ἀγγλίας. Ἡ καθιέρωσις τοῦ μέτρου τούτου, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνεγνωρίζετο ἡ ἀνάγκη διαθεσίμων εἰς ξένα «ἰσχυρά» συναλλάγματα εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐλάττωσιν τῆς ζητήσεως ἀγγλικοῦ συναλλάγματος, ὁμοῦ μὲ τὴν ἐκ ψυχολογικῶν λόγων αὐξήσιν τῆς προσφορᾶς αὐτοῦ, εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀγορὰν τῆς Νέας Ὑόρκης, ἰδίως ἐκ μέρους ἀλλοδαπῶν ἐχόντων διαθέσιμα εἰς λίρας.

Τέλος δέον νὰ μνημονευθῇ ὅτι ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ ἀγγλικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1940 — 41 ἔσχε σοβαρώτατον ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος τῆς χώρας.

Αἱ δύο σοβαραὶ ὑποτιμήσεις τῆς ἀγγλικῆς λίρας ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ ἀγορᾷ Ν. Ὑόρκης ἐσημειώθησαν κατὰ Μάρτιον, ὁπότε ἡ σχέσις λίρας - δολλαρίου κατῆλθεν εἰς 3,44 και κατὰ Μαῖον ὁπότε ἡ αὐτὴ σχέσις ὑπεχώρησε περὶ τὰ 3,0, διὰ νὰ βελτιωθῇ λήγοντος τοῦ μηνὸς ἀνελθοῦσα ἐκ νέου εἰς τὴν τιμὴν τῶν \$ 3,23 = £ 1. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ τιμὴ τοῦ δολλαρίου παρέμεινεν σταθερὰ και ἡ αὐτὴ μὲ τὴν ἀρχικῶς, μετὰ τὴν πρώτην ὑποτίμησιν τῆς λίρας, λήγοντος τοῦ ἔτους 1939, ὀρισθεῖσαν ἦτοι £ 1 = \$ 4,02 ½ — 4,03 ½. Ἡ σχέσις τῆς λίρας πρὸς τὸ γαλλικὸν φράγκον διετηρήθη ὑπὸ τῆς τραπέζης τῆς Ἀγγλίας, συμφώνως πρὸς τὴν ὑφισταμένην συμφωνίαν, εἰς τὴν τιμὴν £ 1 = 176,50 φρ. Τὸ γαλλικὸν φράγκον συνδεδεμένον πρὸς τὴν λίραν ὑπέστη και αὐτὸ ἀνάλογον ὑποτίμησιν ἐν Νέᾳ Ὑόρκη, κυμαινόμενον λήγοντος τοῦ Μαΐου εἰς τὴν τιμὴν 1 \$ = 0,0183 φρ. Ἡ τιμὴ τῆς ἀγγλικῆς λίρας και τοῦ φράγκου καθορίζεται σήμερον, εἰς τὰς ἀγορὰς συναλλάγματος τῶν χωρῶν τῶν ὁποίων τὰ νομίσματα δὲν εἶναι συνδεδεμένα πρὸς τὴν λίραν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰσοτιμίας αὐτῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκη.

Μεταξὺ τῶν μέτρων ἅτινα ἐλήφθησαν διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς συναλλαγματικῆς θέσεως τῶν δυτικῶν δυνάμεων δέον νὰ ἀναφέρωμεν τὴν καθιέρωσιν αὐστηροτέρου ἐλέγχου ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς κεφαλαίων, δοθέντος ὅτι σοβαρὰ καταστρατήγησις τῶν συναλλαγματικῶν μέτρων εἶχε παρατηρηθῆ διὰ τῆς ἐκχωρήσεως διαθεσίμων εἰς λίρας εἰς ξένους δικαιουμένους νὰ μεταφέρωσι τὰ κεφάλαιά των ἐκτὸς τῆς Ἀγγλίας. Ἐπίσης δέον νὰ μνημονευθῇ ὅτι τὸ Βρετανικὸν θησαυροφυλάκιον προέβη διαρκοῦντος τοῦ Ἀπριλίου εἰς τὴν ἐξαγορὰν χρηματογράφων εἰς δολλάρια — 117 εἰδῶν — δι' ὧν ἐπετεύχθη ἐνίσχυσις τῶν εἰς δολλάρια διαθεσίμων. Ἦδη δὲ γίνεται λόγος περὶ ἐπεκτάσεως και εἰς ἄλλα ἐξαγωγικὰ ἐμπορεύματα τοῦ μέτρου τῆς εἰς «ἰσχυρὸν» συνάλλαγμα πληρωμῆς τῆς ἀξίας αὐτῶν.

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐξ ἄλλου νέα συναλλαγματικὰ μέτρα ἐτέθησαν ἐν ἰσχύει. Δυνάμει τῶν ἐν λόγῳ μέτρων διαθέσιμα και χρηματογράφα εἰς ἐλεύθερον ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα ἀνήκοντα εἰς Γάλλους ὑπηκόους, διαμένοντας ἐν Γαλλίᾳ, ἐδεσμεύθησαν. Διὰ συμβάσεως μεταξὺ τῆς τραπέζης τῆς Γαλλίας και τοῦ Κράτους, ἡ τράπεζα ἐξουσιοδοτήθη ὅπως προβῇ εἰς νέαν ἀποτίμησιν τοῦ εἰς χρυσὸν και ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα ἀπο-

θέματός της, βάσει περιεκτικότητος τοῦ φράγκου 23,24 χιλιοστογράμμων καθαροῦ χρυσοῦ 900 χιλιοστῶν, τῆς ὑπεραξίας χρησιμοποιηθησομένης διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ὑπὸ τῆς τραπέζης χορηγηθεισῶν εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον προκαταβολῶν. Ἐπίσης καθωρίσθη ὅπως μεταφερθῆ ἔκ τῶν διαθεσίμων τῆς τραπέζης εἰς τὸ Κεφάλαιον ρυθμίσεως συναλλάγματος χρυσὸς ἀξίας 30 δισεκατ. φράγκων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ παύσουν ἐμφανιζόμεναι ἐφεξῆς ἐν τῇ ἐβδομαδιαίᾳ καταστάσει τῆς τραπέζης αἱ ὑπὸ τοῦ θησαυροφυλακίου ἐνεργούμεναι ἀναλήψεις πρὸς ἐνέργειαν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν.

Τέλος ἔχομεν νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι νομίσματα χωρῶν ὅπως ἡ Νορβηγία, τὸ Βέλγιον, ἡ Δανία, ἡ Ὁλλανδία—τῆς τελευταίας ταύτης τὸ συνάλλαγμα ἀνήκεν εἰς τὰ σπουδαιότερα ἀπὸ ἀπόψεως διεθνῶν οἰκονομικῶν σχέσεων συναλλάγματα—εὐρίσκονται σήμερον ἔκτὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐν τοῖς χρηματιστηρίοις διαπραγματεύσεως.

ΑΝΔΡ. Δ. ΚΥΡΚΙΛΙΤΣΗΣ
